

citament, men dog et saa betydeligt Incitament — og der kan jeg tale af egen Erfaring — at det har holdt dem borte fra Fattigvæsenet paa Liden, hvor Lyften til at melde sig til det i høi Grad talte hos dem. Dette hele Incitament til at stræbe og kæmpe imod, falder med § 4; thi langt fra at sætte nogen Met paa de Bedkommende, giver Paragrafen ligefrem Bedkommende et Stempel paa, at han hører til de respectable Folk, som Samfundet bør have Medsynk med og derfor bør tage sig af paa bedste Maade, som man ikke vil overlade til deres tunge Skæbne, men maa tage under Armene. Det kan ikke fremkalde Spor af Lyst til at stride imod hos dem, der ere trætte af Kampen og svækkede af de Ulykker, der ere overgaaede dem; det er en naturlig Opfordring for dem til at kaste sig i de faderlige Arme, som efter § 4 blive aabnede for Enhver, der begjærer Hjælp. Det Apparat, som her er sat i Bevægelse for at føre denne Lov ud i Livet, altsaa de Medlemmer, der vælges af vedkommende Sogns Beboere, med en Tilfætning af 2 Medlemmer af Sogneraadet, vil jo nu komme i den meget lidet behagelige Stilling at skulle tage Bestemmelse om, hvorvidt de Bedkommende trænge, og hvad de skulle have. Det kan jo ikke nytte, at ville negte, at naar Spørgsmaalet er, om den Bedkommende hører under Paragrafens 4de Post, om det er en Person, der gjør sig skyldig i Dovenskab, Drifskældighed eller lastefuld Vandel, saa er det et meget tvivlsomt Spørgsmaal, hvem der maa siges at være doven, drifskældig eller lastefuld. Det er, som det ærede Medlem, der nys havde Ordet, meget rigtig bemærkede, Noget, der kan være meget tvivlsomt, og det er fuldkommen rigtigt, naar han yttrede, at det kun er, hvor det er rent notorisk, at man kunde gaa til at sige, at Bedkommende maatte være udelukket fra at komme ind under § 4. Men jeg tror nu, at inden det bliver notorisk, at en Person kan kaldes En, der gjør sig skyldig i Drifskenskab, Drifskældighed eller lastefuld Vandel, er der en Masse Grader af mindre moralsk Godhed, som denne Person har gjennemgaaet, og som alle ligger paa den anden Side af værdig Trængende. Der er Personer, som paa Grund af deres hele Levevis, uden at de dog kunne siges at være lastefulde, dovene eller drifskældige, og uden at de ere dømt for en i den offentlige Mening vanærende Handling, høre under den Kategori, at Ingen af os vil betænke sig paa at betegne dem som Personer, paa hvem Fattiglovens fulde Tvang burde anvendes, og som aldrig burde komme ind under § 4. Og jeg beder erindret, at naar Bestyrelsen træder sammen for at tage Bestemmelse, saa veed den, — den samme Svaghed som klæber ved de fleste Menneſker, vil ogsaa klæbe ved denne Bestyrelse — at hver Gang den erklærer, at et Menneſke, der søger Hjælp, ikke henhører under § 4, saa er det

at paabyrde Kommunekassen en bestemt større Udgift; thi den Bedkommende skal jo da henvende sig til det offentlige Fattigvæsen, og det fulde Bælsb, der medgaaer til hans Understøttelse, vil da komme til at paahvile Sognet. Men nu er det Sognets Bælgere, der have valgt denne Bestyrelse — visselig ikke for at træde Sognet for nær, — og Sognet er den eneste betalende Institution, der er repræsenteret i denne Bestyrelse. Jeg tør paastaa, at de to Sogneraadsmlemmer aldrig nogenſinde ville paatale, at denne eller hin Person faar Hjælp af Understøttelseskasfen. Men Sognets Medlemmer ville — og jeg har i saa mange Aar bevæget mig i disse Forhold, at jeg kjennder dem — paatale, at Bedkommende ikke bliver behandlet efter § 4. Det er gaabebart en saa overordentlig Favør, at en Person bliver behandlet efter § 4, og at saaledes de $\frac{3}{4}$ af Understøttelsen overføres paa Statskasfen, at der ikke er nogen Tvivl om, at Alle ville anse det for ligefrem ønskeligt at faae saa mange som muligt ind paa § 4, og at Sognets Delegerede ville anse det for deres Hovedopgave at varetage, at Ingen kommer ind paa det offentlige Fattigvæsen, som paa nogen Maade kan føres ind under § 4. Der er ærede Medlemmer, som ved første Behandling af Fattigloven ikke have holdt Utringer tilbage, der gif ud paa at vise, hvorledes Fattigbestyrelsen i en Mængde forskjellige Forhold træder Ketten en Smule vel nær, paa forskjellige Maade søger at unddrage sig Forpligtelsen og overfører paa Andre, hvad den strengt taget vidste, at den burde gjøre selv. Hvis der er Nogen, som skulde tvivle i denne Henseende, skal jeg give ham skjellig Dplysning; thi Ministeriet opbevarer i den Henseende et saa overordentlig stort Antal Sager, at jeg kan tilfredsstille enhver selv ubillig Fordring. Dette er altsaa Noget, som foreligger officielt, og jeg tror heller ikke, at der er noget af de ærede Medlemmer, der ikke kjennder det. Det er en Svaghed, som den Slags Smaasforhold fører med sig, en Svaghed, som er ret naturlig, om man end ikke kan billige den. Det skulde altsaa være en mærkelig ny Tidens Mand, der skulde komme ind i disse Bestyrelser, om de, der ere valgte af Sognene, og som vel vide, at det er deres egen eller deres Nærmeſtes Pung, som skal bære Byrden, skulde med en serdeles høi Grad af Strengthed vaage over, ikke alene at Bedkommende ikke komme ind under § 4, men ogsaa, at den Understøttelse, der bliver ham tildekt, virkelig kan siges at være saa økonomisk forsvaarl, som den burde være. Naar nu efter den nuværende Regel, hvor Sognet betaler det Hele, en Familie paa et Par Medlemmer f. Ex. koster et Sogn 100 Rb., vil denne Familie, naar den kommer ind under § 4, og man nu giver den 100 Rb., koste Sognet 25 Rb. Nu tør jeg dog paastaa, at naar § 4 kun omfatter værdige Trængende, dem, overfor hvem der altid